

Özet Bülten

Tarih : 03.03.2020

Sayı : 2020/38

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıdadır.

A- Konu Başlıkları;

- 1. Mesken Kirasının Başka Bir Kişi Tarafından Banka Hesabına Gönderilip Gönderilemeyeceği,**
- 2. 2151 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Yeni Transfer Fiyatlandırması Dokümantasyon Yükümlülükleri Getirilmiştir.**

Söz konusu gelişmeleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B- Konu Özetleri;

- 1. Mesken Kirasının Başka Bir Kişi Tarafından Banka Hesabına Gönderilip Gönderilemeyeceği,**

Bilindiği üzere konutlarda **her bir konut için aylık 500 TL** ve üzerinde kira geliri elde edenlerin, **iş yerlerinde ise aylık kira bedelleri tutarına bakılmaksızın** işyerini kiraya verenler ile kiracıların kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerinin 01.11.2008 tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle **tevsik edilmesi zorunludur.**

Bu zorunluluğa uyulmaması durumunda; Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 355 inci maddesinde yer alan hüküm uyarınca, mükerrer 257 inci maddesiyle getirilen zorunluluklara uymayanlara özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir. (2020 yılı için 600 TL'den aşağı olmamak üzere, aylık kira bedelinin %5'i)

Bu hüküm ve açıklamalara göre; kira ödemelerinde tevsik zorunluluğu olduğundan, kiraya verilmiş olan ve kira bedeli 500 TL üzerinde bulunan meskene ait kira bedelinin **doğrudan kiracı tarafından banka hesabına gönderilmesi** gerekmektedir.

- 2. 2151 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Yeni Transfer Fiyatlandırması Dokümantasyon Yükümlülükleri Getirilmiştir.**

25.02.2020 tarih ve 31050 sayılı Resmi Gazete'de 2151 Sayılı **“Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar”** yayımlanmış ve yapılan düzenlemeler aynı tarih itibari ile yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeler ile esasen OECD'nin, Matrahın Aşındırılması ve Kârın Aktarılmasının (Base Erosion and Profit Shifting – BEPS) önlenmesi kapsamındaki 13 no.lu Eylem Planında öngörülen Transfer Fiyatlandırmasında 3 aşamalı raporlama yükümlülüğü Türk Vergi Mevzuatı'na girmiştir.

Karar ile getirilen önemli düzenlemeler aşağıda yer almaktadır.

2.1. Üç Aşamalı Transfer Fiyatlandırması Belgelendirme Yükümlülüğüne Geçilmiştir.

25 Şubat 2020 tarihinden itibaren aşağıdaki Transfer Fiyatlandırması dokümantasyon yükümlülükleri geçerli olacaktır.

-Genel Rapor (Master File)

Genel Rapor hazırlama yükümlülüğü mevzuatımıza yeni girmiştir. Söz konusu rapor gruba bağlı her bir şirketin ayrı ayrı işlemlerini açıklamayacak; fakat genel olarak çok uluslu şirketler grubunun yapısına ve grubun genel transfer fiyatlandırması politikalarına ilişkin bilgilere yer verecektir.

Genel Rapor; çok uluslu işletmeler grubunun organizasyon yapısı, işletme faaliyetlerinin tanımı, sahip olunan gayrimaddi haklar, grup içi finansal işlemler ile grubun finansal ve vergisel durumunu içerecek şekilde beş ana kategoriden oluşmaktadır.

Raporda bütün gruba ilişkin bilgilerin yer alması gerektiği için Genel Rapor çoğunlukla grubun ana şirketi tarafından hazırlanmakta ve ihtiyaç duyulması anında grup şirketlerine iletilmektedir.

Kimler Düzenlemek Zorunda	Çok uluslu işletmeler grubuna bağlı ve bir önceki hesap dönemine ilişkin Kurumlar Vergisi Beyannamesi ekinde yer alan bilançodaki aktif büyüklüğü VE gelir tablosundaki net satışlar tutarının her ikisi de 500 milyon TL ve üzerinde olan Kurumlar Vergisi mükellefleri tarafından hazırlanacaktır.
İçerik	<ul style="list-style-type: none"> • Çok uluslu işletmeler grubunun organizasyon yapısı, • İşletme faaliyetlerinin tanımı, • Sahip olunan gayrimaddi haklar, • Grup içi finansal işlemler ile finansal ve vergisel durum,
Süre	İlgili hesap dönemini takip eden hesap döneminin sonuna kadar hazırlanması ve bu süre sona erdikten sonra, istenmesi durumunda , İdare'ye veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz edilmesi zorunludur.
Başlangıç	İlk Genel Rapor, 2019 hesap dönemi için hazırlanacaktır. Özel hesap dönemine tabi olanlar ilk Genel Rapor'u, 1 Ocak 2019'dan sonra başlayan hesap dönemi için hazırlayacaktır.

-Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu (Local File)

Aşağıda sayılan mükellefler için Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu'nu hazırlama yükümlülüğü 2007 yılından beri devam etmektedir. Yapılan düzenlemede bu yükümlülükle ilgili herhangi bir değişiklik yapılmamış; sadece raporun içeriğine bazı ek bilgiler eklenmiştir.

Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu

Kimler Düzenlemek Zorunda	<ul style="list-style-type: none"> • Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'na kayıtlı mükellefler ilgili dönemde ilişkili kişilerle gerçekleştirdiği yurt içi ve yurt dışı işlemleri için, • Diğer vergi dairelerine kayıtlı mükellefler ilgili dönemde ilişkili kişilerle gerçekleştirdiği yurt dışı işlemleri için, • Serbest bölgede faaliyet gösteren kurumlar vergisi mükellefleri ilgili dönemde yurt içi ilişkili kişilerle gerçekleştirdiği işlemleri için, • Kurumlar vergisi mükelleflerinin yurt dışı şubeleri ve serbest bölgelerde bulunan ilişkili kişileri ile gerçekleştirdiği işlemler için, Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu hazırlamaları gerekmektedir.
İçerik	<ul style="list-style-type: none"> • Mükellefin faaliyetlerinin tanımı, organizasyon yapısı (merkez, şube) ve ortakları, sermaye yapısı, içinde bulunduğu sektör, ekonomik ve hukuki geçmişi hakkında özet bilgiler, ilişkili kişilerin tanımı (vergi kimlik numaraları, adresleri, telefon numaraları vb.) ve bu kişiler arasındaki mülkiyet ilişkilerine ilişkin bilgiler, • Gerçekleştirilen işlevleri, üstlenilen riskleri ve kullanılan varlıkları içeren tüm bilgiler, • İşlem konusu yıla ilişkin ürün fiyat listelerine ilişkin genel bilgi (Ayrıntılı bilgi ve belgelerin Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu'na eklenmesi gerekli olmayıp istenmesi halinde ibraz edilmesi gerekmektedir.), • Gerçekleştirilen işlevleri, üstlenilen riskleri ve kullanılan varlıkları içeren tüm bilgiler, • İşlem konusu yıla ilişkin ürün fiyat listelerine ilişkin genel bilgi (Ayrıntılı bilgi ve belgelerin Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu'na eklenmesi gerekli olmayıp istenmesi halinde ibraz edilmesi gerekmektedir.), • İşlem konusu yıla ilişkin üretim maliyetlerine ilişkin genel bilgi (Ayrıntılı bilgi ve belgelerin Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu'na eklenmesi gerekli olmayıp istenmesi halinde ibraz edilmesi gerekmektedir.),

	<ul style="list-style-type: none"> • İşlem konusu yıl içinde ilişkili ve ilişkisiz kişilerle yapılan işlem kategorisi ile bu işlemlerin Ülke bazında tutarı, • İşlem konusu yıl içinde ilişkili kişilerle yapılan tüm sözleşme örnekleri, • İlişkili kişilere ait özet mali tablolar, • İlişkili kişiler arasındaki işlemlere uygulanan şirket içi/grubun fiyatlandırma politikası, • İlişkili kişiler tarafından farklı muhasebe standartları ve yöntemleri kullanılıyor ise bunlara ilişkin bilgi, • Gayrimaddi varlıkların mülkiyetine ve alınan veya ödenen gayrimaddi hak bedellerine ilişkin bilgi, • Kullanılan transfer fiyatlandırması yönteminin seçilme nedeni ve uygulanmasına ilişkin bilgi ve belgeler (iç ve/veya dış emsaller, karşılaştırılabilirlik analizi), • Emsallere uygun fiyat ya da kâr marjının saptanmasında kullanılan hesaplamalar ve yapılan varsayımlara ilişkin ayrıntılı bilgiler, • Belli bir emsal fiyat aralığı tespit edilmişse, bu aralığın tespitinde kullanılan yöntem, • Emsal fiyatın tespit edilmesi için gerekli diğer belgeler, • Emsal fiyatın tespit edilmesi için çok yıllık analizin yapılmış olması durumunda, bunun sebeplerine ilişkin bilgi, • Mevcut tek taraflı, iki veya çok taraflı peşin fiyatlandırma anlaşmalarının birer örneği, • Transfer fiyatlandırması yönteminin uygulanmasında kullanılan finansal bilgiler.
Süre	Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu'nun, Kurumlar Vergisi Beyannamesinin verilme süresine kadar hazırlanması ve bu süre sona erdikten sonra, istenmesi durumunda , İdare'ye veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz edilmesi zorunludur.
Başlangıç	2007'den beri yürürlüktedir.

-Ülke Bazlı Raporlama (Country by Country Reporting- CbCR)

CbCR özellikle ana merkezi Türkiye'de olan çokuluslu şirketleri ilgilendirmekte olup, Genel Rapor ve Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu'ndan farklı olarak bir rapordan ziyade gerekli verilerin doldurulup sunulması gereken bir tablodur.

Bu kapsamda örnek bir CbCR tablosu Özet Bültenimizin 1 no.lu ekinde yer almaktadır.

CbCR, çok uluslu işletmeler grubunun her bir ülke bazındaki faaliyetlerinin belli açılardan (karlılık, çalışan sayısı, sermaye, ödenen vergi vs.) karşılaştırılmasına imkan vermektedir. CbCR'in bir ülkeye ibraz edilmesinden sonra ilgili maliye bakanlığının raporu çok uluslu işletmenin faaliyet gösterdiği bütün ülkelerin maliye bakanlıkları ile paylaşması amaçlanmaktadır.

Ülke Bazlı Raporlama

Kimler Düzenlemek Zorunda	Raporlanan hesap döneminden bir önceki hesap döneminin konsolide finansal tablolarına göre toplam konsolide grup geliri, 750 milyon Avro ve üzerinde olan çok uluslu işletmeler grubunun Türkiye'de mukim nihai ana işletmesi
İçerik	<ul style="list-style-type: none"> • Çok uluslu işletmeler grubunun faaliyet gösterdiği her bir ülke ile ilgili gelir, vergi öncesi kâr/zarar, ödenen gelir/kurumlar vergisi, tahakkuk eden gelir/kurumlar vergisi, sermaye, geçmiş yıl kârları, çalışan sayısı ile nakit ve nakit benzeri dışında maddi varlıklar, • Çok uluslu işletmeler grubunun, ülke bazında, ilgili ülkede mukim her bir işletmesinin adı/unvanı, işletmenin kurulduğu ülke vergisel açıdan mukim olduğu ülkeden farklı ise bu ülkenin adı ve her bir işletmenin ana faaliyetleri.
Süre	Hesap döneminden sonraki on ikinci ayın sonuna kadar Ülke Bazlı Rapor hazırlanıp elektronik ortamda idareye sunulur. İdare tarafından istenmesi beklenmez.
Başlangıç	İlk Ülke Bazlı Rapor, 2019 hesap dönemi için, 31 Aralık 2020 tarihine kadar İdareye sunulur. Özel hesap dönemine tabi olan Türkiye'de mukim nihai ana işletme ilk Ülke Bazlı Raporu, 1 Ocak 2019'dan sonra başlayan hesap dönemi için hazırlar ve ilgili özel hesap döneminin bitimini takip eden on ikinci ayın sonuna kadar elektronik ortamda İdare'ye sunar.

-CbCR Bildirim Yükümlülüğü (Notification)

Getirilen yükümlülüklerden Türkiye'de en geniş mükellef kitlesini ilgilendirecek olanı bildirim yükümlülüğüdür. Buna göre Ülke Bazlı Raporlama yükümlülüğü kapsamına giren (konsolide grup geliri, 750 milyon Avro ve üzerinde olan) çok uluslu şirketler grubuna dahil olan şirketler, **kendileri ana merkez olmasa da** Ülke Bazlı Raporlamanın hangi şirket tarafından hangi ülkede yapılacağına düzenli olarak Türk Maliye İdaresi'ne bildirilmesi gerekecektir.

Kimler Düzenlemek Zorunda	Ülke Bazlı Raporlama kapsamına giren çok uluslu işletmeler grubu üyeleri,
İçerik	Nihai ana işletme veya vekil işletme olup olmadıkları ve grup adına hangi, işletmenin raporlama yapacağı ile hesap dönemi hakkındaki bilgiler
Süre	Söz konusu bilgiler her yılın Haziran ayı sonuna kadar İdareye sunulacaktır.
Başlangıç	İlk Ülke Bazlı Rapor, 31 Ağustos 2020 tarihine kadar İdareye bildirilecektir. Takip eden yıllara ilişkin söz konusu bilgiler de her yılın Haziran ayı sonuna kadar İdareye sunulacaktır.

2.2. 2151 Sayılı Karar ile Getirilen Düzenlemeler

-Peşin Fiyatlandırma Anlaşmasına İlişkin Düzenlemeler

Transfer fiyatlandırması düzenlemeleri mevzuatımıza girdiğinden beri mükelleflere, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanacak fiyat veya bedeli önceden Maliye Bakanlığı ile anlaşarak belirleme ve bu kapsamda eleştiri riskinin belli şartlar dahilinde ortadan kaldırma hakkı veren Peşin Fiyatlandırma Anlaşmaları da yürürlüktedir.

2151 Sayılı Karar ile Peşin Fiyatlandırma Anlaşmalarının geçerli olabileceği süre sınırı 3 yıldan 5 yıla çıkartılmıştır.

İlave olarak kararda, mevcut bir Peşin Fiyatlandırma Anlaşmasının yenilenmesi için yapılacak başvurunun "en az 9 ay önce" yerine "en az 6 ay önce" yapılabileceği düzenlenmiştir.

-Diğer Değişiklikler

Yukarıda açıklananlar dışında yapılan diğer değişiklikler daha önce yayımlanan Karar'ın güncel Transfer Fiyatlandırması mevzuatına uyumlu hale getirilmesinden ibarettir.

Ek:

1- Ülke Bazlı Rapor Örneği,

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)